

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

The Provincial Library
Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK XI.

4. 2 (1209).

ЧЕТВЕР, 3. СІЧНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JANUARY 3rd, 1929.

No. 2 (1209).

VOL. XI.

КАНАДІЙСЬКА РОБІТНИЧА ОБОРОНЧА ЛІГА БОРОНИТИМЕ ВААРУ.

Масовий робітничий мітинг в Содборі, Онт., домагається відкликання росправи проти редактора філіяльської комуністичної газети "Вапаус".

Справу оборони тов. А. Ваари, редактора філіяльської комуністичної газети "Вапаус", що виходить в Содборі, Онт., взяла на себе Канадська Робітнича Оборонча Ліга. Вона буде боронити комуністичного редактора в спільні з філіяльською організацією, яка наняла вже адвоката в особі Артура Рубука з Торонто. Росправа проти тов. Ваари відбудеться на весні.

В неділю 16. грудня відбувся в Содборі масовий робітничий мітинг, на якому тов. Дж. Мек-Доналд, секретар Комуністичної Партії Канади, говорив про положення в Радянській Союзі. По скінченні своєї теми тов. Мек-Доналд говорив про арештування тов. Ваари і пид-

тання "бунту", за який його обвинувачується. Він звернув увагу на кампанію, яку веде капіталістична преса з наміром виділити догрозом проти комуністичного руху.

Після промови мітинг одностайно ухвалив резолюцію, в якій протестує проти арештування тов. Ваари й домагається негайного відкликання росправи проти нього. Резолюція закликає також всі робітничі організації по цій Канаді, щоб вони зібрали свої сили для контр-офензиви проти атаки, який підготується на робітничу організацію силами імперіалізму, капіталізму і реакції в цій країні. Резолюцію вислано до генерального прокуратора в провінції Онтаріо.

БЕСКО ВІНАГОРОДЖУЄ БУВ. ПРЕЗИДЕНТА ЮНІ МЕКЛОВА.

ГЛЕЙС БЕГІ, Н. С., 23. грудня. Майнери Нової Скошії до крайности обурені тим фактом, що їх експрезидент Джан В. МекЛовд зібрав винагороджений Беском (Бритиш Емпайер Стіл Корпорейшен) як помічник суперінтендента для вуглевих операцій. Майнери запитують, чи цим заплачено тепер за політику МекЛовда, яка була корисною для Беска і принесла руйну для майнерів. Льюкаль Юнайтед Майн Воркерс в Десвер рішив звернутися до Д. В. Морісона, президента 26 дистрикту, щоб він відкликав урядників, що були в ексекутиві разом з МекЛовдом. Якщо це було-б зроблено, то залізничні би злише двох теперішніх урядників, включаючи президента Морісона, бо решта всі інші були за урядування МекЛовда.

Майнери пригадують собі тепер заяви МекЛовда, зроблені

перед і під час конвенції 26 дистрикту, що відбулася кілька місяців тому. МекЛовд сказав тоді, що прожене всіх "червоних" з юнії. МекЛовд хотів мира з Беском, а також подбав про те, що боєвих майнерських провідників не поставлено на балоті під час останніх виборів дистриктових урядників.

Майнери дуже обурені запродаванням МекЛовда і кажуть, що тепер прийшов час виступити тих урядників, що були зв'язані з МекЛовдом.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В РУМУНІІ.

БЕРЛІН, 28. грудня. Коло Бутосесі в Румунії зударився експресовий потяг з другим потягом, в наслідок чого кілька пасажирів було убитих. Обі локомотиви і два вагони зістали знищені.

ОФІЦІАЛЬНИЙ ВИСЛІД ПРЕЗИДІАЛЬНИХ ВИБОРІВ В АМЕРИЦІ.

ВАШІНГТОН. — Офіційний вислід президентських виборів у Злучених Державах представляється так: Гувер (республіканець) отримав 21,429,109 голосів; Сміт (демократ) 15,005,497; Томас (соціаліст) 267,835; Фостер (комуніст) 48,228; Рейнолдс (соціалістична партія праці) 21,181; Варні (прогібіціоніст) 20,101; Веб (фармерська-робітничая партія) 6,391. Загальне число голосів 36,798,669. Абсолютна більшість Гувера 6,423,612. Гувер отримав більшість голосів у 40 стейтах.

Робітничая (Комуністичная) Партія була на балотах в 33 стейтах. Найбільше число голосів отримала в стейті Нью Йорк — 10,876; найменше в Юта — 47. В стейті Норт Дакота партія отримала 936 голосів, переміщивши соціалістичну партію, яка отримала 842 голоси. Офіційно нараховано 48,228 комуністичних голосів, однак з донесень по вибо-

випадках комуністичні голоси не були раховані. З того можна вносити, що комуністичная партія отримала в президентських виборах багато більше голосів, ніж було офіційно проголошено.

Число комуністичних голосів зросло, а в той сам час соціалістичная партія втратила більше ніж половину своїх голосів у порівнянні з виборами в 1924 році.

ПОЛОЖЕННЯ В АФГАНІСТАНІ ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ.

ПЕШАВАР, Індія, 31. грудня. Нинішні звідомлення з Афганістану вказують на те, що положення поправляється. В столиці Кабулі планує повний спокій і повстанців нема 20 миль довкола міста. Повідомляють, що для уряду приходить підкріплення з Кандагару, Герату і північних провінцій. Сподіюється, що повна евакуація чужинських жінок і дітей з Ка-

ГОЛОС ПОРАЙКА В ОБОРОНІ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ НА IV. СЕСІЇ ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ СРСР.

На вечірній засіданні IV. сесії Центрального Виконавчого Комітету С.Р.С.Р. дня 10. грудня м. р. вилосовив тов. Максим Литвінов, заступник народного комісара закордонних справ, довгу доповідь про зовнішню політику Радянського Союзу. Після доповіді наступила дебата, в якій забрав слово тов. Порайко (Галичанин), представник Радянської України. У своїй промові він сказав:

"За останній час ми мали цілу низку антирадянських виступів, які свідчать про те, що слід бути готовими до всіляких несподіванок. Я дозволю собі навести кілька фактів, що були в Польщі. Тов. Литвінов сказав, що між нами й Польщею є дуже коректні взаємини, але це, очевидно, не зовсім так. Як оцінювати факт, коли з трибуни польського союму чути голоси про інтервенцію в Радянській Україні? Як розцінювати прилюдний виступ воеводи Юзефського, що говорив про окупацію Радянської України? Як розцінювати виступ генерала Мінкевича, під час відкриття пам'ятника Пласудькому на радянсько-польському кордоні, який заявив, що цей пам'ятник повинен бути не на кордоні, а в середині польської республіки? Як розцінювати шанування пам'ятки Петлюри з участю офіційних осіб Польщі?"

Тов. Порайко вказує далі на жваву антирадянську діяльність так званого "українського уряду", що коуче досі по території Польщі, і запитує: "Чи не розходяться такі вчинки з тією угодою, що є між С.Р.С.Р. та Польщею? Хіба немає в договорі відповідного пункту, який свідчить би про те, що польський уряд зобов'язується не підтримувати ворожих нам організацій на своїй території, а ті, що існують, зобов'язується ліквідувати. З приводу цього питання було багато балачок, проте досі є повний контакт українських емігрантських груп з офіційними організаціями Польщі. Ці факти говорять про наявність ворожих дій проти Радянського Союзу".

З почуттям глибокого обурення тов. Порайко говорить про недавні події у Львові — розгром українських культурних установ (з місць лунають голоси: "ганьба").

— Це ж втручання до наших внутрішніх справ сусідньої нам держави, — говорить тов. Порайко. — У ризькому договорі є пункт, де сказано про завершення відповідних прав національних меншостей в Польщі. Я питаю, коли ці пункти проведуться в життя. Ми склали ряд договорів з капіталістичними державами. Та не було жадного випадку, коли-б нам вказали, що договори ми не виконуємо. Ми їх виконуємо сумлінно і ми як найрішучіше повинні жадати, щоб і наші контрагенти ставилися до виконання договорів так, як ставиться уряд Радянського Союзу (оплески).

ПЕПЕЕСИ ПРОБУЮТЬ ОРГАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКИХ ЗРАДНИКІВ.

МОСКВА, 12. грудня. — З Варшави телеграфують: У Львові відбувся організаційний з'їзд "української соціал-демократичної партії". Головна ролія в організації з'їзду належить українському соціал-демократові Льву Ганкевичу, давню скомпромітованому й виконаному за межі українського політичного життя.

З'їзд організовано з ініціати-ви ППС при її діяльній підтримці. Це є спроба воскресити стару угордовську партію українських соціал-демократів в Галичині і криватів для опору діяльності укр. організації у Польщі.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВСЕУКР. ТОВАРИСТВА ЗВ'ЯЗКУ З ЗАКОРДОНОМ.

В Харкові організовано всеукраїнське Товариство зв'язку з закордоном. Голова Т-ва Полоцький у розмові з кореспондентом київської "Пролетарської Правди" сказав: "Діяльність Т-ва розвивається успішно. До Т-ва вступило досі 50 організацій, а також ширяться й індивідуальне членство. Приплив коштів дає можливість розгорнути роботу. Вже налагоджено обмін книгами та науковими працями з низкою європейських країн. У Харкові за 2—3 тижні відкривається вистава японської та німецької дитячої книги. Ці вистави влаштовують місцеві японські та ні-

мецька асоціація художників пропонує організувати в Харкові виставу німецької графіки, всі експонати асоціація дає безплатно, але під умовою, що українські організації влаштують виставу своєї графіки в Німеччині на однакових умовах. На день вилосовано Академію Наук запрошують до Харкова деяких великих вчених та письменників заходу. Надалі Т-во має організувати вчнені радянських фахівців, що їздять за кордон, щоби популяризувати досягнення науки та техніки. Передбачується приїзд закордонних вчених та письменників. Перший відвідає У.С.Р.Р. Василь Стефа-

уряд", що коуче досі по території Польщі, і запитує: "Чи не розходяться такі вчинки з тією угодою, що є між С.Р.С.Р. та Польщею? Хіба немає в договорі відповідного пункту, який свідчить би про те, що польський уряд зобов'язується не підтримувати ворожих нам організацій на своїй території, а ті, що існують, зобов'язується ліквідувати. З приводу цього питання було багато балачок, проте досі є повний контакт українських емігрантських груп з офіційними організаціями Польщі. Ці факти говорять про наявність ворожих дій проти Радянського Союзу".

З почуттям глибокого обурення тов. Порайко говорить про недавні події у Львові — розгром українських культурних установ (з місць лунають голоси: "ганьба").

— Це ж втручання до наших внутрішніх справ сусідньої нам держави, — говорить тов. Порайко. — У ризькому договорі є пункт, де сказано про завершення відповідних прав національних меншостей в Польщі. Я питаю, коли ці пункти проведуться в життя. Ми склали ряд договорів з капіталістичними державами. Та не було жадного випадку, коли-б нам вказали, що договори ми не виконуємо. Ми їх виконуємо сумлінно і ми як найрішучіше повинні жадати, щоб і наші контрагенти ставилися до виконання договорів так, як ставиться уряд Радянського Союзу (оплески).

ГОЛОДНІ МАЙНЕРИ ПЛАНУЮТЬ ПОХІД НА ЛОНДОН.

ЛОНДОН, 27. грудня. — Безробітні майнери, число яких разом з родинами доходить до мільона осіб, провели різдвяні свята в крайній нужді й далі голодують.

Уряд та його "добродичні" організації наробилю чимало шуму про потребу допомоги майнерам, але нічого конкретного, розуміється, не зроблено. Одночасно вуглебарони зривають платню тим майнерам, що ще працюють.

Організатори руху безробітних енергійно працюють над влаштуванням походу безробітних на Лондон.

Безробіття в Британії зростає. ЛОНДОН. — В тижні, що скінчився 3. грудня, у Великій Британії було 3,500,000 безробітних, або 250,000 більше як в той час минулого року.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ УТІК З РЕГІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

Львівський "Громадський Голос" повідомляє, що український письменник Модест Левицький, який довгий час "налагодував співжиття українського народу з польською шляхтою", подав заяву про вихід з регіональної ради. Своєю заяву старенький письменник мотивує тим, що в діяльності ради не бачить жадної користі для українського народу під Польщею. Отже, виходить, що він ніби вже не вірить у можливість налагодити "співжиття", а може просто не вірить, що зможе конкурувати з непевними.

ПОЛЬСЬКО-ПЕТЛЮРІВСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ Т-ВО.

Львівський "Громадський Голос" повідомляє, що в приміщенні льудької "Просвіти" відбулися збори "регіоналістів", у яких взяли участь посли однієї Волошинівський, Богуславський і Сейґа. Збори обміркували справу заснування польсько-петлюрівського видавничого товариства. Потрібні гроші має дати волонтерська шкільна кураторія. Видаватимуть польських письменників у перекладі на українську мову. Насамперед мають видати історичну трильо-

ТОВ. МИТРОФАН ТИМУНЬ ПОМЕР.

(Спеціальна телеграма.)
ТОРОНТО, 1. січня. — Товариш Митрофан Тимунь, член Головного Українського Агітпропкому і Провінційного Виконавчого Комітету, помер на удар серця під час праці в шапі в понеділок, 31. грудня, в 2-й годині пополудні. Похорон відбудеться в суботу в 2-й год. пополудні.

МЕЛОН ЗВЕРНУВ КОРПОРАЦІЯМ ПОВЕРХ 142 МІЛІОНИ ДОЛАРИВ.

ВАШІНГТОН, 28. грудня. — Офіційна листа з департаменту скарбу вказує, що протягом минулого фінансового року, який скінчився 30. червня, секретар скарбу Мелон дав великим корпораціям у формі звороту податку поверх 142 мільони доларів. Більшість цих корпорацій є в Нью Йорку і Пенсильванії. Цей останній стейт є контрольований політичною машиною Мелона.

БОЛІВІЯ Й ПАРАГВАЙ ПЛАНУЮТЬ ПОХОД НА ЛОНДОН.

ЛОНДОН, 27. грудня. — Безробітні майнери, число яких разом з родинами доходить до мільона осіб, провели різдвяні свята в крайній нужді й далі голодують.

Уряд та його "добродичні" організації наробилю чимало шуму про потребу допомоги майнерам, але нічого конкретного, розуміється, не зроблено. Одночасно вуглебарони зривають платню тим майнерам, що ще працюють.

Організатори руху безробітних енергійно працюють над влаштуванням походу безробітних на Лондон.

Безробіття в Британії зростає. ЛОНДОН. — В тижні, що скінчився 3. грудня, у Великій Британії було 3,500,000 безробітних, або 250,000 більше як в той час минулого року.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ УТІК З РЕГІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

Львівський "Громадський Голос" повідомляє, що український письменник Модест Левицький, який довгий час "налагодував співжиття українського народу з польською шляхтою", подав заяву про вихід з регіональної ради. Своєю заяву старенький письменник мотивує тим, що в діяльності ради не бачить жадної користі для українського народу під Польщею. Отже, виходить, що він ніби вже не вірить у можливість налагодити "співжиття", а може просто не вірить, що зможе конкурувати з непевними.

ПОЛЬСЬКО-ПЕТЛЮРІВСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ Т-ВО.

Львівський "Громадський Голос" повідомляє, що в приміщенні льудької "Просвіти" відбулися збори "регіоналістів", у яких взяли участь посли однієї Волошинівський, Богуславський і Сейґа. Збори обміркували справу заснування польсько-петлюрівського видавничого товариства. Потрібні гроші має дати волонтерська шкільна кураторія. Видаватимуть польських письменників у перекладі на українську мову. Насамперед мають видати історичну трильо-

УРЯД КІНГА ДАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА НИЩИТЕЛІ Й АЕРОПЛАНИ.

Бритійська фірма збудує два воєнні кораблі за суму 3,350,000 доларів. — Буде збудовано також 34 аероплани для канадської армії.

З Оттави оповіщено, що канадський уряд дав замовлення на будову двох нищителів (тип воєнних кораблів) для канадської воєнної фльоти, які мають коштувати 3,350,000 доларів. Замовлення дістала британська фірма Торнікрафт Лимітед з Савтгемптон.

Канадська воєнна фльота, обмежена тепер до нищителів "Чемплейн" і "Венкувер" та ряду міноносців, буде збільшена в 1931 році, коли будуть доставлені два нові нищителі. Ці нові нищителі є останнього типу й мають чотири 4.7-цалеві гармати і дві антиповітроплавні гармати. Вони мають також дві потрібні 21-цалеві торпедові рури. Кораблі є 320 стій довгі, мають шкорість 35 вузлів і їх залага вносить по 150 офіцерів і моряків.

Життя цих нових нищителів обчислюють на 16 років, хоч вважають, що вони можуть служити й 20 років або більше. Ці нищителі є першими воєнними кораблями, що їх замовив і збудує сам канадський уряд. Є це започаткуванням нової політики уряду Мекензі Кінга. Це ціхує вступлення Канади в імперіалістич-

ну сферу й очевидно мілітаризацію країни.

Крім замовлення на два воєнні кораблі, департамент національної оборони дав також замовлення на 34 аероплани для канадської армії, які мають коштувати 200,000 доларів і будуть готові до 31. березня.

РОБІТНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

Протягом минулого тижня в різних містах Канади відбулися масові протестаційні мітинги й розповсюджено маніфести та летючки проти воєнних плянів канадського уряду. Минулої п'ятниці вечером відбувся масовий протестаційний мітинг в Агембра Год в Торонто. Промовці Стюарт Сміт і Чарлс Меріот говорили про нову імперіалістичну ролю Канади. Будова двох нищителів для королівської канадської фльоти є найпевнішим знаком фльотизму й мілітаризму, що має вирости в Канаді в наслідок тої імперіалістичної ролі, яку тепер відіграє канадська буржуазія.

В салі були представники департаменту поліції, які сиділи через цілий мітинг.

БОЛІВІЯ Й ПАРАГВАЙ ПОГОДИЛИСЯ НА ТОЧКИ ПРОТОКОЛУ.

ВАШІНГТОН, 31. грудня. — При закінченні засідання спеціального комітету пан-американської конференції оповіщено, сьогодні, що Болівія і Парагвай згодилися на точки протоколу в справі пологдження їх спор.

До згоди прийшло три тижні після вибуху збройного конфлікту між двома країнами у форті Вангардія на боловійсько-парагвайській кордоні.

На підставі протоколу, сказав др. Орестас Феррара, мають зібратися представники п'ятиох держав для вирівняння різниць між двома країнами. На засіданні комітету пред-

ставник Парагваю др. Елігіо Аяля і представник Болівії др. Едвардо Дієз Де Медіна без великої дебати погодилися на країни, що мають творити поєднаний руду.

ГЕН. САНДИНО РОЗПІЧНЕ ВЕЛИКУ ОФЕНЗИВУ.

ТЕГУСґАЛЬПА, Гондурас, 30. грудня. — Місцева газета "Ель Демократа" надрукувала дову статтю, в якій каже, що Августіно Сандино, провідник никарагвайських революціонерів, має розпочати велику офензиву за звільнення Никарагуа зпід контролю американського імперіалізму.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ Є КІЛЬКА РАДЯНСЬКИХ ДЕЛЕГАЦІЙ.

НЬЮ ЙОРК, 27. грудня. — У Злучених Державах перебуває тепер низка радянських делегатів з метою знайти з технічними американськими досягненнями та закупити машинерію для радянської індустрії. Всі делегації мають свій осідок в Амторгу.

Делегация від Цукротресту, на чолі з Ю. Любченком, складається з п'яти осіб. Вона подіється договоритися з американськими фірмами щодо побудування кількох нових цукрозаводів в С.Р.С.Р. Радянська цукрова індустрія плянує витратити \$225,000,000 на капітальне будівництво в протягу наступного п'ятиліття, з чого \$32,000,000 буде витрачено в 1929 році. Значна частина цієї суми буде використана на закупку за кордоном потрібного

Цпов і Коросіні з Кримського Консервного Тресту кажуць, що консервація індустрія в С.Р.С.Р. збільшилася в півтора рази в порівнянні з довоєнним часом. Попов каже, що для його фірми в Америці буде розроблено три проекти.

Є ще тут делегації від Машинового Тресту, від Сельімпорту (сільсько-господарче заряяддя) і від Зернотресту. Обі ці делегації сподіються закупити в Америці трактори й інші машини.

РЕЗИГНАЦІЯ КАБІНЕТУ.

БІЛГОРОД, Югославія, 30. грудня. — Офіційно оповіщено сьогодні, що уряд прем'єра Антона Коросеца зрезигнував. Король Олександр трошки простудився і через те не буде брати під увагу рези-